

Conclusions. *The training course on "Business Ukrainian language" is a mandatory element in the training of specialists of higher education institutions of a technical profile, where knowledge of official business communication will be useful to future civil aviation engineers in industrial production, in scientific design and research units, to participate in the work of media resources, as well as administrative and management structures, both in private business and in state institutions of Ukraine.*

Keywords: *document; official-business vocabulary; official-business style; official communication; business speech; business language; office management; norms literary language.*

DOI

УДК 378.4.016:811.11(045)

Ю. Пришупа

ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Резюме

У статті проведено аналіз мовної підготовки, що реалізується у процесі викладання іноземних мов в закладах вищої технічної освіти. Дослідження враховує виклики сучасності, вимоги глобалізації та цифровізації освіти. Розглянуто трансформацію ролі мовної підготовки і ключові аспекти в цьому контексті, зокрема технологічна орієнтованість, комунікаційний потенціал. Також проведено порівняльний аналіз накопиченого досвіду та дієвості реалізації перспективних напрямів розвитку і вдосконалення мовної підготовки здобувачів вищої технічної освіти, зокрема використання інноваційних методів вивчення іноземних мов, що ґрунтуються на застосуванні інформаційно-освітніх технологій та якості викладання іноземних мов. Особлива увага приділена сутності мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти, що полягає в професійно спрямованій комунікаційній компетентності, як важливого інструменту для успішної адаптації до нових умов освітнього середовища.

Автор статті розкриває переваги інтегрування інформаційно-освітнього середовища у процес мовної підготовки та доводить важливість проведення систематичного оцінювання поточної ситуації з мовної підготовки з метою формування наступності етапів розвитку та накопиченого досвіду.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та емпіричному дослідженні сучасного стану мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти.

Завдання дослідження зосереджені на науковому обґрунтуванні понять «трансформація», «мовна підготовка в закладах вищої технічної освіти»; та виявленні якісних змін у мовній підготовці й протиріччя, що заважають досягненню бажаних результатів та високої якості навчання іноземної мови.

Висновки. Підсумовуючи результати дослідження щодо мовних трансформацій в закладах вищої технічної освіти автор обґрунтовує важливість проведення систематичного оцінювання поточної ситуації з мовної підготовки. Зазначено, що трансформаційні процеси в мовній підготовці відкривають можливості для розкриття унікальності, спрямованої на поєднання інформаційно-освітнього середовища та внутрішньо-предметних зв'язків у вищих технічних освітніх закладах, заснованих на спільних ідеях і поняттях сучасності. Проведений ретроспективний аналіз дозволив відстежити еволюцію мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти, представлену багатоступінчастим процесом, що містить трансформації та інновації на шляху до пошуку більш ефективних підходів. Оцінка поточної ситуації в університеті також виявила проблеми й протиріччя, що заважають досягненню бажаних результатів та високої якості навчання іноземної мови. Ці позитивні тенденції призвели до формування інформаційно-освітнього середовища університету, широкого арсеналу методичних розробок і механізмів для підвищення ефективності мовної підготовки. Отримані результати свідчать про досягнення поставленої мети дослідження.

Ключові слова: інформаційно-освітнє середовище; комунікативна компетентність; мовна підготовка; навчальний процес; трансформація.

ПЕДАГОГІКА

Вступ. У контексті сучасних вимог та суспільних потреб, пов'язаних з трансформацією та модернізацією вищої технічної освіти, актуалізується необхідність глибокого осмислення стратегій та розробки нових підходів до професійної діяльності майбутнього фахівця. Разом з тим, розвиток комунікативного потенціалу визначається як ключовий аспект, що є ефективним інструментом не лише для оволодіння технічними навичками, але й для формування уявлення про широкий контекст сучасного суспільства через взаємовідносини мова-людина-суспільство.

Зазначене знаходить відображення в нормативно-правових документах, які регламентують діяльність національної системи освіти: Закон України «Про вищу освіту» (2017 р.), Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки (2020р.), метою яких визначено підвищення якості і конкурентоспроможності освіти відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства, прискорення інтеграції України в міжнародний освітній простір, а також забезпечення особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними здібностями й потребами для навчання впродовж життя.

Питання трансформації освітньої сфери є предметом дослідження таких вітчизняних науковців, як Н. Авшенюк (модернізація педагогічної освіти в країнах ЄС); В. Андрущенко (модернізація вищої освіти); В. Кремень (трансформація змісту освіти, трансформація особистості); Л. Морської (інформаційні технології в навчанні іноземних мов); О. Ковтун (теоретичні і практичні аспекти формування мовної компетентності). Означений доробок потребує всебічного предметного вивчення задля з'ясування досягнень, прогалин і можливостей використання систематизованого в ньому досвіду розвитку теорії, методики, менеджменту організації мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти.

Виходячи з того, що мовна підготовка здобувачів вищої технічної освіти – багатоаспектний та складний за структурою комплекс організаційно-педагогічних та методичних заходів, метою якого є формування у майбутніх фахівців низки вмінь та навичок, необхідних для здійснення професійного спілкування у майбутній професійній діяльності (Попова, 2020), важливо розглядати цей процес як визначальний елемент освітнього середовища на які вплинули виклики сучасності.

Мета дослідження полягає в тому щоб зробити аналітичний огляд ключових концептуальних питань щодо накопиченого досвіду з організації мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти, з урахуванням потреб і вимог світової освітньої галузі.

Завдання дослідження зосереджені на науковому обґрунтуванні поняття «трансформація», «мовна підготовка в закладах вищої технічної освіти»; та виявленні якісних змін у мовній підготовці й протиріччя, що заважають досягненню бажаних результатів та високої якості навчання іноземної мови.

Методи та методики дослідження. Для реалізації мети дослідження було використано комплекс методів наукового пізнання: метод термінологічного аналізу – для розкриття сутності досліджуваних явищ, уточнення семантики ключових понять, формування термінологічного поля; системно-структурний метод – для уточнення ключових напрямів трансформацій та виявлення складників цих напрямів і встановлення зв'язків між ними; компаративно-педагогічний – для з'ясування спільного, особливого, відмінного у вивченні освітніх процесів і науково-педагогічних явищ.

Результати. Термін «трансформація» (від лат. *transformatio*) сучасний словник української мови трактує як зміну, перетворення виду, форми, істотних властивостей чого-небудь. З позиції філософії, на думку С. Кримського, в процесі трансформації відбувається поєднання старих і нових форм. Власне, сам термін філософ розглядає як «істотне структурне перероблення» системи, яка шляхом перегрупування її елементів змінює організацію, зв'язки, притаманні вихідному стану системи, при цьому реформування розуміємо як керовану трансформацію. Він також зазначав, що трансформації можуть бути поступальними чи зворотними, системними чи безсистемними, тобто вектор змін може бути як прогресивний, так і регресивний (Кримський, 2003).

Українська дослідниця в сфері педагогіки та філології Т. Гарнавська також вважає, що головне в трансформації – перетворення форм і змісту суспільного життя, її інституційної сфери, норм, цінностей, ментальності та інших складників соціуму. Вона розглядає поняття «трансформація», як самостійну соціологічну категорію, а не просто як синонім термінів «розвиток», «зміни», «модернізація» тощо (Гарнавська, 2019).

Погоджуємося, що трансформація – це окрема наукова категорія, яка охоплює якісні, глибинні зміни в певних структурах, або суспільстві в цілому. Цей процес також вимагає перегляду ролі мови як ключового засобу спілкування та розуміння, підкреслюючи необхідність

якісної «мовної підготовки» для успішної адаптації до нових реалій освітнього середовища.

Отже, аналізуючи накопичений досвід з організації мовної підготовки в Національному авіаційному університеті з часовим відрізком понад 20 років, відмінною характеристикою можна назвати традиційну мовну освіту того часу спрямованою переважно на рецептивну мету – читати й розуміти оригінальну літературу, освоїти основи усного мовлення, де викладач виконував роль транслятора інформації. Відома «стійкість» і порівняно невисокі темпи інноваційних процесів в індустріальному суспільстві зумовили домінування у змісті мовної освіти «готових знань». Студентів готували до життя, надаючи їм певний обсяг інформації, яку вважали суттєвою. Інструктивно-методичні вказівки викладача при цьому відігравали домінуючу роль у рамках мовної програми традиційної освіти.

З урахуванням цієї ситуації традиційне вивчення іноземної мови як дисципліни, що перебувала поза «професійним пакетом», у вищій освіті виявилася марним, унаслідок чого стало необхідним пошук моделі викладання професійно-орієнтованої іноземної мови, за якої іноземна мова була б органічно поєднана з системою формування професійних компетенцій. Це передбачало б інше формулювання мети навчання іноземної мови.

На початку 2000-х років мовна підготовка спрямовувалась на багатопрофільну підготовку, з професійною іноземною мовою, і вимагала врахування специфіки предметної галузі та напрямів підготовки студентів. Методичний підхід ESP (English for specific purposes) був обраний для формування компетенцій, необхідних майбутнім фахівцям. Професійна іноземна мова виявилася успішною, але нові виклики освіти зажадали фокусу на інтернаціоналізації та глобалізації, включно з формуванням багатомовного середовища та збільшенням програм іноземною мовою (Tadeyeva, 2021).

Пізніше, в організації процесу мовної підготовки утворюються «Англомовні проекти», що передбачають спільну роботу викладача-лінгвіста і предметника. Перевагою цієї форми організації мовної підготовки стала конвергенція мовних і предметних знань. Можливість розв'язання двох освітніх завдань одночасно – навчання іноземної мови та здобуття знань із предметної галузі за допомогою використання іноземної мови, робить її не метою навчання, а інструментом формування знань компетенцій і трансформує мовну підготовку на функціональний рівень (принцип інтегрованого предметно-мовного підходу).

Серед недоліків можна відзначити те, що авторські курси перетворилися на конкретний набір навчальних матеріалів, який використовували викладачі, частково порушуючи системність та первинну логіку. Предметна складова тандемних курсів іноді перетворювалася на роботу з текстом науково-технічного характеру, передбачаючи перекладацьку практику і роботу з термінологічними одиницями, а це, фактично, повертало професійно орієнтоване навчання за часів граматико-перекладацького методу (Tadeyeva, 2021).

Зазначені процеси дозволили виокремити наступні суперечності: різницю між вхідним рівнем студентів володіння іноземною мовою та декларованими очікуваними результатами навчання, що чітко простежується в ситуації, коли студенти вступають до університету з «нульовим» рівнем, тоді як в очікуваних результатах позначено «досягнення рівня не нижче за B1»; не однаковість мовного рівня серед студентів на старших курсах, оскільки організація навчання не передбачає поділу групи на рівні за володінням іноземною мовою.

У зв'язку з цим на викладачів покладається посилена відповідальність за якість підготовки на молодших курсах; відсутність навчальних матеріалів, розроблених викладачами-переметниками та спрямованих на навчання іноземної мови в контексті, що створює певну прогалину в мовній практиці, тоді як другий ступінь освіти (магістратура) і третій (аспірантура) передбачають використання іноземної мови для написання академічних робіт; обов'язкове вивчення профільних технічних дисциплін іноземною мовою, що фактично передбачає однорідність мовної підготовки контингенту студентів, проте великий розрив на вхідному рівні не дав змоги дотримуватися цієї вимоги, що призвело до демотивації навчання у студентів і втрати якості змістовного знання; відсутність переходу до професійно орієнтованої іноземної мови.

За останні роки Україна зіткнулася з серйозними економічними та політичними труднощами, такими як: поширення коронавірусної хвороби COVID-19, повномасштабне вторгнення РФ та умови воєнного стану. Зазначені виклики зумовили впровадження дистанційного навчання, що поступово трансформувалося в змішане (Чернов, 2023).

Змішане навчання відрізняється від дистанційної форми, оскільки передбачає, що освітній процес відбувається з очним спілкуванням здобувачів освіти з їхніми наставниками. Відповідно, це сприяє робити навчання гнучкішим і надає більше можливостей для створення індивідуальної

ПЕДАГОГІКА

освітньої траєкторії. Водночас, дослідження показують, що групова взаємодія та спілкування між здобувачами освіти роблять навчання ефективнішим. Дистанційний етап відбувається в Google Classroom що утворює технологічно-дидактичну систему, яка вимагає використання особливих методів, прийомів і засобів. Це стосується всіх компонентів мовної підготовки, включно з усними та письмовими навичками й уміннями. Технологічний прогрес сприяє розповсюдженню англійської мови. І хоча цей потенціал ще не реалізований повною мірою, вже спостерігається стійка кореляція між рівнем володіння англійською мовою та основними показниками впровадження новітніх інформаційних технологій. Більш того, технології сприяють актуалізації та інтенсифікації мовної підготовки, надаючи майже необмежений доступ до інформації та новітні інструменти для здійснення.

Отже тенденції, які ми спостерігаємо сьогодні, демонструють посилення процесів глобалізації, розширення міжкультурних контактів, зв'язків та обмінів; сучасні освітні програми передбачають формування та розвиток усіх системо утворювальних навичок і вмінь з іноземної мови, які органічно входять до структури майбутньої професійної діяльності студентів, виступають необхідним інструментом розв'язання фахових завдань (Лузік, 2017). У контексті трансформацій мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти виявлено ряд тенденцій, що в певному відношенні впливають на її розвиток на різних рівнях освіти. Це створює базу для логічного переходу до більш детального вивчення сутності мовної підготовки.

Дискусія. Важливе значення для виявлення трансформаційних процесів змісту мовної підготовки, має позиція комунікації. Це пояснюється тим, що у будь-якій сфері життєдіяльності й професійної діяльності зокрема провідну роль займає процес взаємодії між людьми. Людина як соціальна істота має потребу в підтримці взаємостосунків з оточенням, що реалізуються за допомогою комунікації, спілкування.

На етапі формування професійної компетентності, здобувач вищої технічної освіти, який не лише володіє професійними навичками, але й вміє налагоджувати контакти, взаємодіяти з іншими, володіє мистецтвом слова й культурою комунікативної поведінки, є високо затребуваним у всіх сегментах своєї майбутньої професії. Тому, опосередковано або безпосередньо комунікативність є присутньою під час виконання професійних функцій. У зв'язку з тим, що здатність до комунікації виступає провідною перевагою людини для реалізації всіх соціальних потреб, тому в тих сферах, де реалізація професійних функцій здійснюється під час комунікації і завдяки їй, комунікативна компетентність посідає провідне місце в мовній підготовці.

Так, серед компетентностей здобувачів технічної освіти мовна підготовка залишається одним із засобів формування професійно значущих компетентностей, а також їхньої реалізації під час виконання окремих інженерних функцій. Під комунікативною компетентністю здобувачів вищої технічної освіти розуміємо інтегративне особистісне утворення, що забезпечує міжособистісну і міжкультурну взаємодію суб'єктів специфічної виробничої сфери, засновану на сукупності професійно значущих системних наукових знань, практичних умінь і навичок, досвіду, ціннісних відносин і мотивів, здатності і готовності до здійснення професійно орієнтованого спілкування (Пришупа, 2020). Зміст зазначеної компетентності майбутніх інженерів визначається специфічними характеристиками професійного поля і відображає комунікативні потреби працівників при вирішенні завдань проектно-конструкторської, виробничо-технологічної, науково-дослідної, організаційно-управлінської та експлуатаційної діяльності (Бакум, 2019).

З урахуванням видів професійної діяльності інженера, що реалізуються за допомогою мовної підготовки, в дослідженні Л. Конопляник визначено специфічні особливості даної комунікативної сфери. Це регулярна робота з текстовою інформацією, науковою та довідковою літературою, формалізація спілкування, участь у діалогічних і полілогічних ситуаціях спілкування рідною або іноземною мовою, обмін інформацією з іншими членами колективу (безпосередній і опосередкований будь-яким засобом зв'язок), постійна необхідність у трансформації невербального матеріалу в словесний і навпаки. Аналіз мовних потреб працівників даної галузі і рівень очікуваного результату дозволив дослідниці встановити, що комунікативна компетентність інженера повинна виявлятися в досягненні спільності позицій з колегами при вирішенні завдань проектно-конструкторської, виробничо-технологічної, науково-дослідної, організаційно-управлінської та експлуатаційної діяльності на основі інформаційного обміну засобами рідної або іноземної мови, вироблення стратегії комунікативної взаємодії, урахування культурних відмінностей, шанобливого і толерантного ставлення до партнерів зі спілкування, установки на подолання можливих комунікативних труднощів у процесі професійного контакту (Конопляник, 2020).

На нашу думку, у сучасних умовах взаємодія між викладачем та здобувачами вищої освіти повинна здійснюватися з урахуванням різноманітних можливостей інформаційно-освітнього середовища (онлайн платформи для проведення онлайн-занять у режимі реального часу, навчальні онлайн-сервери та додатки, віртуальні кімнати та дошки, інтерактивні завдання тощо). Наприклад, онлайнсервіси Kahoot, Quizlet (у режимі Live), Google Forms, Eddpuzzle та інші допомагають організувати миттєвий зворотний зв'язок із подальшим обговоренням результатів. Перевагами дистанційного навчання здобувачі вищої освіти в Національному авіаційному університеті, назвали: мобільність, навчання у комфортних домашніх умовах, можливість навчання з будь-якого місця, поєднання навчання і роботи, постійна доступність навчальних матеріалів, можливість навчатись у будь-який час; постійна доступність викладача через чат у Google Classroom та через корпоративну електронну скриньку; застосування під час проведення занять онлайн ресурсів, які перетворюють традиційні завдання в інтерактивні; набуття досвіду користування різноманітними новими онлайн-ресурсами, про наявність яких раніше не знали, та підвищення цифрової компетентності (Akilli, 2019).

Узагальнюючи, інформаційно-освітнє середовище не лише ефективно застосовується для дистанційного навчання, але і має потенціал відзначитися в очній формі навчання, дозволяючи розміщувати завдання для самостійної роботи студентів та проводити тести в електронному форматі, що допомагає оптимізувати завдання викладача та покращує процес автоматизованої перевірки відповідей на тести. Виокремлення в змісті кожної дисципліни спільного матеріалу дає змогу використовувати його як засіб засвоєння спільного суттєвого, що становить підгрунття мовної діяльності.

Висновки. Трансформаційні процеси в мовній підготовці дають можливість обґрунтувати її особливість спрямовану на поєднання інформаційно-освітнього середовища та внутрішньо предметних зв'язків закладів вищої технічної освіти, побудованих на спільних сучасних ідеях і поняттях. Проведений ретроспективний аналіз дав змогу відстежити еволюцію мовної підготовки в ЗВТО, яка представлена багатоетапним тривалим процесом, що включає безліч трансформацій та інновацій на шляху до пошуку більш ефективних підходів. Оцінка ситуації, що склалася до теперішнього моменту в університеті, дала змогу визначити загальні тенденції якісних змін мовної підготовки та виявити проблеми й протиріччя, що не дають змоги отримати бажані результати та високу якість навчання іноземної мови. Отримані результати свідчать про досягнення поставленої мети дослідження. Також, зазначені трансформації мовної підготовки виявили позитивний досвід на кожному етапі її еволюції і показали в цілому позитивну динаміку. У результаті позитивні тенденції призвели до створення інформаційно-освітнього середовища університету, великого арсеналу методичних розробок і механізмів для підвищення ефективності мовної підготовки. Виходячи з цього, можна зробити висновок про необхідність проведення систематичного оцінювання поточної ситуації з метою формування наступності етапів розвитку та накопиченого досвіду.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Бакум, З., Пальчикова, О., & Костюк, С. (2019). Навчання іноземних мов: крос-культурний підхід.
- Кокарева, А.М. (2019). Професійний розвиток особистості інженера. Вища освіта України. 2 (27), 234-240.
- Конопляник, Л.М. (2020). Інноваційні технології у викладанні англійської мови у вищій школі. Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових праць / за заг.ред. О.Г. Шостак. К.: Талком, 2020. 258-261.
- Кримський, С. Б. (2003). Запити філософських смислів. К.: Вид. ПАРАПАН, 240 с.
- Лузік, Е.В., & Кокарева, А.М. (2023). Психолого-педагогічні засади моделювання системи вищої освіти України в умовах її парадигмальної кризи. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія, Вип. 1(22). 60-69.
- Лузік, Е. В., & Хоменко-Семенова, Л. О. (2017). Модернізація вищої освіти України в контексті національної безпеки. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія, (10), 88-92.
- Попова, О., & Кабанець, М. (2020). Експериментальна перевірка педагогічних умов формування лінгвокультурної компетентності майбутніх менеджерів у процесі фахової підготовки. Матеріали конференцій МЦНД, 25-28. <https://doi.org/10.36074/01.05.2020.v4.06>
- Пришупа, Ю. (2022) Специфіка мовної підготовки в умовах освітньо-інформаційного

ПЕДАГОГІКА

середовища технічного університету. Науковий журнал «Інноваційна педагогіка» 2 (54), 197-201.

Тарнавська, Т. В. (2019). Сучасні технології у викладанні іноземних мов.

Чернов, М. М., Конопляник, Л. М., & Пришупа, Ю. Ю. (2023). Педагогічна вища освіта України 2022-2026 рр.: вектори розвитку. Академічні візії, (15). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/110>

Akilli, E., Konoplianyk, L., & Pryshupa, Y. (2019). ICT in teaching ESP to future civil engineers at technical university. *Advanced Education*, 93-99.

Tadeyeva, M. I., Kupchuk, L. E., & Litvinchuk, A. T. (2021). "The use of ICT tools for the formation of learning and communication strategies in the foreign language classroom in non-language institutions of higher education", *ITLT*, vol. 81, 1, 272-284.

REFERENCES

Bakum, Z., Palchykova, O., & Kostyuk, S. (2019). *Navchannia inozemnykh mov: kros-kulturnyi pidkhid* [Teaching foreign languages: a cross-cultural approach].

Kokarieva, A.M. (2019). *Profesiyni rozvytok osobystosti inzhenera. Vyshcha osvita Ukrainy* [Professional development of an engineer's personality]. 2 (27), 234-240.

Konoplianyk, L.M. (2020). *Innovatsiini tekhnologii u vykladanni anhliiskoi movy u vyshchii shkoli* [Innovative technologies in teaching English in higher education]. *Natsionalna identychnist v movi i kulturi: zbirnyk naukovykh prats / za zah.red. O.H. Shostak. K.: Talkom, 2020. 258-261.*

Krymskyi, S. B. (2003). *Zapyty filosofskykh smysliv* [Searching for philosophical meanings]. K.: Vyd.PARAPAN, 240 s.

Luzik, E.V., & Kokarieva, A.M. (2023). *Psykholoho-pedahohichni zasady modeliuвання systemy vyshchoi osvity Ukrainy v umovakh yii paradyhmalnoi kryzy* [Psychological and Pedagogical Bases of Modelling the Higher Education System of Ukraine in the Context of its Paradigmatic Crisis]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Serii: Pedahohika, Psykholohiia*, 1(22). 60-69.

Luzik, E. V., & Khomenko-Semenova, L. O. (2017). *Modernizatsiia vyshchoi osvity Ukrainy v konteksti natsionalnoi bezpeky* [Modernisation of higher education in Ukraine in the context of national security]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Serii: Pedahohika, Psykholohiia*, (10), 88-92.

Popova, O., & Kabanets, M. (2020). *Eksperymentalna perevirka pedahohichnykh umov formuvannya linhvokulturnoi kompetentnosti maibutnykh menezheriv u protsesi fakhovoi pidhotovky* [Experimental verification of pedagogical conditions for the formation of future managers' linguistic and cultural competence in the process of professional training]. *Materialy konferentsii MTsND*, 25-28. <https://doi.org/10.36074/01.05.2020.v4.06>

Pryshupa, Yu. (2022) *Spetsyfika movnoi pidhotovky v umovakh osvitno-informatsiinoho seredovyscha tekhnichnoho universytetu* [Specificity of Language Training in the Educational and Information Environment of a Technical University]. *Naukovyi zhurnal «Innovatsiina pedahohika»* 2 (54), 197-201.

Tarnavska, T. V. (2019). *Suchasni tekhnologii u vykladanni inozemnykh mov* [Modern technologies in teaching foreign languages].

Chernov, M. M., Konoplianyk, L. M., & Pryshupa, Yu. Yu. (2023). *Pedahohichna vyshcha osvita Ukrainy 2022-2026 rr.: vektory rozvytku* [Pedagogical Higher Education in Ukraine 2022-2026: Trends of Development]. *Akademichni vizii*, (15). vylucheno iz <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/110>

Akilli, E., Konoplianyk, L., & Pryshupa, Y. (2019). ICT in teaching ESP to future civil engineers at technical university. *Advanced Education*, 93-99.

Tadeyeva, M. I., Kupchuk, L. Ye., & Litvinchuk, A. T. (2021). "The use of ICT tools for the formation of learning and communication strategies in the foreign language classroom in non-language institutions of higher education", *ITLT*, 81, 1. 272-284.

Yu. Pryshupa

TRANSFORMATION OF LANGUAGE TRAINING IN HIGHER TECHNICAL EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract

The article analyses the language training implemented in the process of teaching foreign languages in higher technical education institutions. The study includes the challenges of the present, the requirements of globalization, and the digitization of education. The transformation of the role of language training and key aspects in this context, including technological orientation and communicative

potential, are considered. A comparative analysis of the acquired experience and the effectiveness of implementing prospective directions for the development and improvement of language training for students in higher technical education is also provided. This includes the use of innovative methods for learning foreign languages based on the application of information and educational technologies and the quality of foreign language teaching. Special attention is given to the essence of language training in higher technical education institutions, which involves professionally oriented communication competence as a crucial tool for successful adaptation to new educational environments.

The author of the article explores the benefits of integrating an information and educational environment into the language training process and proves the importance of systematically assessing the current situation in language training to establish continuity in development stages and accumulate experience.

***The purpose of the study** is the theoretical substantiation and empirical investigation of the current state of language training in higher technical education institutions.*

***Objectives of the study** are focused on the scientific substantiation of the concepts of “transformation”, “language training in higher technical education institutions”; and the identification of qualitative changes in language training and contradictions that hinder the achievement of the desired results and high quality of foreign language teaching.*

***The results of the study** prove that the educational and information environment is a combination of the latest information technologies and modern pedagogical developments, which should lead to the maximum effect of a sufficient educational process. Various roles of the educational and information environment in the educational process are considered. Where the specified environment can be both a means of supporting the educational process and a means of implementing blended learning. In our study, the educational and informational environment is considered in the paradigm of the distance learning organization. The classification of the levels of the information and educational space and the requirements for distance learning is revealed. The research proposes and justifies the choice of Internet technologies to create a new level of education and information environment. Research also proved the establishment of contact between all participants of the educational process; sample settings are necessary when the students' load of educational material is determined. In the course of questionnaires and surveys of participants in the educational and pedagogical process of technical universities, the peculiarities of the organization of professional training of future specialists in the conditions of distance learning, their influence on the success of language personality formation, and motivation to study were established. **Conclusions.** Summarizing the research results on language transformations in higher technical education institutions, the author substantiates the importance of conducting systematic assessment of the current language training situation. It is noted that transformative processes in language training open up opportunities to reveal uniqueness aimed at combining the information and educational environment and intra-subject connections in higher technical education institutions based on common contemporary ideas and concepts. The retrospective analysis allowed tracing the evolution of language training in higher technical education institutions, represented as a multi-stage process containing transformations and innovations in the search for more effective approaches. The assessment of the current situation at the university also identified problems and contradictions hindering the achievement of desired results and high-quality foreign language teaching. These positive trends have led to the formation of the university's information and educational environment, a wide range of methodological developments, and mechanisms to improve the effectiveness of language training. The obtained results indicate the achievement of the research objective.*

***Key words:** communicative competence; educational and informational environment; educational process; language training; transformation.*